

Wyrok z dnia 16 kwietnia 1997 r.
II UKN 53/97

Nie stanowi naruszenia przepisów postępowania mogącego mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 393¹ pkt 2 KPC) dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, który oceniał już stan zdrowia ubiegającego się o rentę inwalidzką w poprzednim postępowaniu oraz w postępowaniu w nowej sprawie, jeżeli strona nie składała wniosku o wyłączenie biegłego w trybie art. 281 KPC, a nie istniały też przyczyny, które uzasadniałyby wyłączenie biegłego przez sąd z urzędu.

Przewodniczący SSN: Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Sędziowie SN: Zbigniew Myszka, Maria Tyszczel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 1997 r. sprawy z wniosku Stefanii Z. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w G. o rentę inwalidzką, na skutek kasacji wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z dnia 17 października 1996 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 13 sierpnia 1996 r. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 3 kwietnia 1996 r. odmawiającej przyznania jej renty inwalidzkiej, ustalając, że inwalidztwo III grupy istnieje od 14 marca 1996 r., a więc nie powstało ani w okresie zatrudnienia, ani w ciągu 18 miesięcy od jego ustania, uwzględniając okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. OKiZ w orzeczeniu z dnia 20 marca 1996 r., rozpoznała u wnioskodawczyni obustronny niedosłuch odbiorczy na pograniczu praktycznej głuchoty, wskazując, że powyższe stanowi o inwalidztwie III grupy, które istnieje od 1992 r. Data inwalidztwa została zmieniona przez WKiZ, która w orzeczeniu z dnia 1 kwietnia 1996 r. określiła ją na 14 marca 1996 r. Trzeba zauważyć, że w składzie obu tych komisji nie było lekarza laryngologa.

Rozpoznając odwołanie wnioskodawczyni dla ustalenia daty powstania inwalidztwa Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy internisty i laryngologa, zwracając nadto uwagę, że w postępowaniu w sprawie o przyznanie wnioskodawczyni renty inwalidzkiej, zakończonej wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Toruniu z dnia 27 grudnia 1994 r. [...] ustalono, że odwołująca się nie jest inwalidą którejkolwiek z grup. Biegli lekarze rozpoznali przepuklinę rozworu przełykowego przepony bez upośledzenia odżywiania, objawowe bóle głowy po przebytych wirusowym zapaleniu opon rdzeniowo-mózgowych bez objawów ogniskowego uszkodzenia centralnego układu nerwowego oraz niedosłuch mieszany obustronny, które to schorzenia nie powodują niezdolności lub obniżenia w znacznym stopniu zdolności do wykonywania zatrudnienia, a więc nie pozwalają na zaliczenie badanej do żadnej z grup inwalidzkich. Podzielając tę opinię, zbieżną z opinią biegłych z dnia 1 i 13 grudnia 1994 r. złożoną dla potrzeb poprzedniego postępowania w sprawie [...], Sąd Wojewódzki nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania wnioskodawczyni.

Apelację od tego wyroku, zarzucającą sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, Sąd Apelacyjny oddalił wyrokiem z dnia 17 października 1996 r. [...] Sąd przyjął niezmienny stan faktyczny tak co do posiadanego okresu zatrudnienia, jak i

braku inwalidztwa wnioskodawczyni, nie kwestionując ustaleń dokonanych w tym zakresie przez Sąd pierwszej instancji.

Powyższy wyrok zaskarżyła kasacją wnioskodawczyni i zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a to art. 232 KPC poprzez nieprzeprowadzenie dodatkowego dowodu z opinii biegłego laryngologa, w sytuacji, gdy opinie dla potrzeb Sądu tak w sprawie poprzedniej [...] jak i obecnej [...] wydawał ten sam biegły, wniosła o jego "uchylenie i zasądzenie od organu rentowego... kosztów zastępstwa adwokackiego".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem sporu jest przyznanie wnioskodawczyni prawa do renty inwalidzkiej (ustalenie prawa), co czyni kasację dopuszczalną wobec treści art. 392 § 1 i 393 KPC.

W myśl art. 393¹ pkt 2 KPC kasacja może być oparta na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Nie budzi wątpliwości, że winno to być istotne naruszenie przepisów procedury, ważnych dla przebiegu postępowania. Wynika to z treści art. 393¹⁵ KPC, który używa, dla bliższego oznaczenia tej podstawy, określenia "istotnych przepisów postępowania". Z dotychczasowego orzecznictwa w sprawach kasacyjnych wynika, że dla stwierdzenia naruszenia przepisów postępowania, o którym mowa w art. 393¹ pkt 2 KPC, potrzebne jest stwierdzenie, że doszło do naruszenia konkretnego przepisu procedury i to istotnego obiektywnie oraz wskazanie błędów lub braków naruszających ten przepis. Naruszeniem istotnych przepisów postępowania mogących wpłynąć na wynik sprawy, będzie niedopuszczenie dowodu na fakty sporne między stronami, a mające dla sprawy istotne znaczenie. Błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku mogą uzasadniać kasację, jeżeli wynikają z naruszenia przepisów postępowania, w tym z dowolnej oceny dowodów, czy też niewyczerpującym przeprowadzeniem postępowania dowodowego (tak w jeszcze niepublikowanych wyrokach z 22 listopada 1996 r., II UKN 16/96 oraz z 6 grudnia 1996 r. II UKN 25/96 i II UKN 26/96).

Przepis art. 232 KPC, który zdaniem kasacji został naruszony przez Sąd Apelacyjny, zobowiązuje strony do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, uprawnia również sąd do dopuszczenia dowodu nie wskazanego przez stronę. Naruszenie to miało polegać - zdaniem skarżącej - na nieprzeprowadzeniu dodatkowego dowodu z opinii biegłego laryngologa, w sytuacji gdy i w sprawie V U 3320/94 i obecnie rozpoznawanej, opinię wydawał ten sam biegły lekarz laryngolog.

Zdaniem Sądu Najwyższego, nie stanowi naruszenia przepisów postępowania mogącego mieć istotny wpływ na wynik sprawy dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, który oceniał już stan zdrowia ubiegającego się o świadczenie inwalidzkie, jeżeli tak w poprzednim postępowaniu, jak i postępowaniu w nowej sprawie, strona nie składała wniosku o wyłączenie biegłego w trybie art. 281 KPC, a nie istniały też przyczyny, które uzasadniałyby wyłączenie biegłego przez sąd z urzędu.

Z tych względów, ponieważ kasacja nie ma usprawiedliwionych podstaw, należało orzec o jej oddaleniu na podstawie art. 393¹² KPC.

=====